

Remissvar på betänkande Skatt på modet – för att få bort skadliga kemikalier (SOU 2020:20)

REMISSVAR betänkandet *Skatt på modet – för att få bort skadliga kemikalier* (SOU 2020:20) (betänkandet).

Sida 1/7

2020.10.02

Informationsklass
Öppet

PostNord Sverige AB (PostNord) lämnar följande synpunkter på förslaget med anledning av att det föreslagna förfarandet för att ta ut kemikalieskatten vid import till privatpersoner påverkar PostNord i högsta grad.

Enligt postlagen (2010:1045) 4 kap. 7 § får ett postbefordringsföretag delta i det internationella postsamarbetet inom ramen för världspostfördragen,

- om företaget har en verksamhet och organisation som garanterar att det på ett godtagbart sätt kan utföra internationell postbefordran,
- företaget tillämpar fördragens bestämmelser, och
- regeringen godkänt att företaget får delta i ett sådant samarbete.

PostNord är utsedd av regeringen att vara den postoperatör som fullgör Sveriges skyldigheter enligt världspostfördragen samt företräder Sverige i frågor som avser operativ verksamhet inom postområdet.

Med tanke på ovanstående finner PostNord det anmärkningsvärt att företaget inte är av regeringen utsedd remissinstans till betänkandet i fråga trots att förslagen kommer att leda till stora och negativa konsekvenser för företaget och för väldigt många privatpersoner som använder sig av företagets tjänster för att handla och ta emot försändelser från tredje land.

PostNord tar dagligen hand om cirka 21 000 försändelser från tredjeland till konsument som innehåller varor, varav cirka 19 000 med ett varuvärde under 150 euro. Genomsnittligt värde uppgår till cirka 120 kr per förtullning. Genomsnittlig vikt per försändelse uppgår till cirka 0,2 kg.

Konsekvenser vid import

Utredningen föreslår att skattskyldig vid import av skattepliktiga varor som är yrkesmässig för någon av parterna föreslås vara den som är eller skulle ha varit skyldig att betala tullen.

Vid direkt försäljning från en säljare i tredjeland till en svensk konsument blir skattskyldigheten kopplad till tullskulden. Det innebär att konsumenten vid sådan försäljning blir skattskyldig för skatten på kemikalier i kläder och skor.

Tulldeklaration

Artikel 143a Kompletteringsförordningen lyder¹ som följer:

1. " Från och med den dag som anges i artikel 4.1 fjärde stycket i direktiv (EU) 2017/2455 en person inge en tulldeklaration för övergång till fri omsättning som innehåller den specifika datauppsättning som avses i bilaga B för en

¹ Förordning (EU) 2015/2446 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013

försändelse som omfattas av befrielse från importtullar i enlighet med artikel 23.1 eller artikel 25.1 i förordning (EG) nr 1186/2009, på villkor att varorna i den försändelsen inte är föremål för förbud och restriktioner.

2. Genom undantag från punkt 1 ska den specifika datauppsättningen för försändelser av lågt värde inte användas för följande: a) Övergång till fri omsättning och fri konsumtion av varor vars import är undantagen från mervärdesskatt i enlighet med artikel 143.1 d i direktiv 2006/112/EG och, i tillämpliga fall, befordras enligt ett punktskatteuppskov i enlighet med artikel 17 i direktiv 2008/118/EG.”

Enligt artikel 144 st 1 och 2 Kompletteringsförordningen får en postoperatör inte en tulldeklaration för övergång till fri omsättning som innehåller den reducerade datauppsättningen som avses i Bilaga B [902] för varor i postförsändelser där varorna uppfyller samtliga följande villkor:

- a) Deras värde överstiger inte 1 000 euro.
- b) Ingen ansökan om återbetalning eller eftergift görs avseende dem.
- c) De är inte föremål för förbud och restriktioner.

Till de respektive datum då de relevanta nationella importsystem som krävs för inlämning av anmälningar till tullen av varors ankomst och som avses i bilagan [521] till genomförandebeslut 2014/255/EU uppgraderas, ska den tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor i postförsändelser som avses i första stycket anses ha ingetts och godtagits genom den handling som består i att varorna anmäls till tullen, förutsatt att varorna åtföljs av en CN22- eller en CN23-deklaration eller båda.

Såväl artikel 143a som artikel 144 i Kompletteringsförordningen ger möjlighet till en reducerad datauppsättning i tulldeklarationen. Tullverket har ingen legal möjlighet att begära en annan typ av deklaration så länge som villkoren i artiklarna är uppfyllda. Om Tullverket ska kunna ta ut skatten när annan typ av tulldeklaration än standardvarianten har använts krävs det att Tullverket öppnar varje försändelse och klassificerar, väger samt registrerar dem för att därefter beräkna avgiften. Eftersom dessa moment är av manuell karaktär kommer detta att leda till fördyrade kostnader även hos Tullverket.

Av artikel 20-001 i Världspostfördragen framgår att avsändande land ska bifoga en CN22-deklaration för brevpост med ett varuvärde på upp till 300 särskilda dragningsrätter (SDR) och en CN23-deklaration för brevpост med ett värde över 300 SDR och för paket där blanketten är en del av adresskortet och därför används oavsett värde. Den information som framgår av CN22- respektive CN23-deklarationen ligger därefter till grund för den tulldeklaration som lämnas in till Tullverket antingen av importören eller av PostNord i egenskap av utsett direkt ombud för importören.

Av Kompletteringsförordningen kapitel 2 och avsnitt 3 framgår att kravet på nettovikt på varje enskild artikel är en frivillig uppgift för en ekonomisk aktör och att detta är en uppgift som länderna inte kan efterkräva. Det är enbart bruttovikten som är ett krav enligt kompletteringsförordningen. Bruttovikten avser varan/varorna inklusive emballage. Om detta används som underlag för tulldeklarationen kommer samtliga deklarationer per definition att bli felaktiga.

I de fall PostNord utses till direkt ombud av importören tillämpar PostNord artikel 144 i Kompletteringsförordningen, det vill säga tulldeklaration upprättas med reducerad datauppsättning som baseras på uppgifterna i deklaration CN22 och CN23. I detta dataset finns inte utrymme för punktskatter. Denna hantering möjliggör en snabb och effektiv hantering av postflödena.

Kravet på att kemikalieskatten ska tas in i samband med införtullningen medför att

detta reducerade dataset inte kan nyttjas på postförsändelser utan att en standarddeklaration istället måste upprättas. Denna procedur är i sig mer komplex och kräver stora investeringar såväl i system som i antal anställda. En grov uppskattning är att 150-200 personer skulle behöva anställas bara hos PostNord för att hantera standarddeklarationer av postflödena som en direkt följd av förslagen i betänkandet. PostNords avgifter för att hantera moms- och tulldeklarationer är kostnadsbaserade.

Skulle förslagen i betänkandet träda ikraft ser PostNord en risk i att de kraftigt ökade administrationskostnaderna kommer att leda till betydande och nödvändiga höjningar av nuvarande avgift.

Den nuvarande avgiften för fullständiga importdeklarationer ligger på 125 kronor, ett belopp som troligen kan behöva höjas kraftigt, mycket troligt till uppemot 200 kronor.

Försändelser med kläder eller skor som idag importdeklareras enligt den förenklade procedur som förklaras ovan, kommer därför i praktiken att få en kraftig höjning av avgiften från nuvarande 75 kronor när de kommer att behöva en fullständig importdeklaration.

Konsekvenser på grund av bristande information

Rent formellt skulle en CN22- och CN23-deklaration kunna ange den information som krävs för att ta in kemikalieskatt.

I praktiken behövs dock i nuläget inte all information inges i detalj, till exempel:

- Av kommentaren till UPU artikel 20-001 framgår att avsändande land bör ange varukoderna som bygger på *The Harmonized Commodity Description and Coding System*. De fyra första siffrorna kallas HS-nummer medan de och de två nästkommande kallas HS-undernummer. Enligt kommentaren till UPU rekommenderas avsändande land att ange de sex första siffrorna. Detta är dock i nuläget inget krav och finns inte alltid tillgängligt. Utredningen anger att kläder och skor som kan medföra skatteplikt ska definieras genom nummer i den kombinerade nomenklaturen. Det är de åtta första siffrorna som motsvarar den kombinerade nomenklaturen. Detta innebär att ytterligare två siffror måste anges förutom de av UPU rekommenderade.
- I kommentaren till UPU artikel 20-001 anges att nettovikten bara ska anges på vikt-baserat innehåll, till exempel choklad. Vikten på annat innehåll, som skjortor, behöver inte anges. Detta innebär i praktiken att vikten för tröjor inte kommer att framgå av deklaration CN22 eller CN23 om en konsument samtidigt även beställt exempelvis choklad och en nallebjörn från samma säljare i tredjeland.
- Antal och detaljerad information ska lämnas om innehållet enligt UPU. Information anges alltid, men den kan vara mer eller mindre generisk. Till exempel kan skor istället för det mer korrekta regnstövlar anges. Trots att korrekt information, enligt gällande regelverk från UPU, har angetts kan därmed i vissa fall inte korrekt bedömning göras av vilken kemikalieskatt som ska tas ut.

Det är avsändaren som är ansvarig för uppgifterna i CN22- respektive CN23-deklarationen men avsändande postoperatör ska vara behjälplig med hur man fyller i deklarationen så att en snabb och effektiv import kan ske i det mottagande landet.

PostNord skulle genom skrivelser kunna verka för att avsändande lands postoperatör ska bistå och informera avsändarna om att ytterligare information i vissa sammanhang kan krävas för import utöver det multilaterala UPU-konventionen

när det gäller att fylla i CN22- respektive CN23-deklarationen för att på sätt kunna upprätthålla en effektiv och snabb hantering av postförsändelser.

Världspostunionen har för närvarande 192 medlemsländer och en skrivelse med sådan begäran om ytterligare information måste delges samtliga.

Erfarenhetsmässigt är hörsamheten av sådana skrivelser begränsad och det saknas möjligheter till tvingande åtgärder i det fall PostNords begäran inte efterlevs. För att säkerställa förekomsten av tillräcklig information är den enda säkra möjligheten bilaterala överenskommelser med samtliga berörda operatörer. Dessa bilaterala avtal kommer sannolikt att påverka den ersättning, så kallad terminalavgift, som PostNord får från det avsändande landet negativt. Det finns således en klar risk för att terminalavgifterna kommer att öka om PostNord ska begära tillräckligt detaljerad information för att kemikalieskatten ska kunna tas ut på korrekt sätt.

Eftersom den föreslagna regeln innebär att en helt ny skatt införs anför i betänkandet att viss tid behövs för såväl skattskyldiga som myndigheter att kunna anpassa sina rutiner och system till skatten. Det anges att företagen bör ges minst sex månader innan skatten börjar tillämpas för att få kännedom om de nya skattereglerna och hinna anpassa varuutbud och priser till skatten. Med hänsyn till det postala flödet behövs mer tid än sex månader.

Notera att från och med den 1 juli 2021 kommer kraven för det reducerade datasetet att förändras på så sätt att en uppgift om en varukod på en sexställig nivå införs. Den sexställiga nivån ger sannolikt tillräckligt mycket information för att kunna ta ut kemikalieskatten som föreskrivs i 4 § första stycket men inte skatterna enligt 4 § andra stycket punkt 1 eller punkt 2. Uppgiftsmängden som gäller för deklarationer i postflödet kommer därefter att anpassas till bilaga b i kompletteringsförordningens uppgiftskrav senast den 31 december 2022. Vid den anpassningen försvinner uppgift om nettovikt vilket innebär att skatten inte kommer att kunna beräknas eller tas ut till någon del den baseras på nettovikt.

Samma problematik med att ta ut skatten som nu beskrivits kommer att gälla även för varor som ska beskattas med stöd av lag (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik. Som, av regeringen, utpekad operatör inom ramen för världspostfördragen är det högst anmärkningsvärt att PostNord inte utsågs som remissinstans till de förändringar som skedde i lag (2016:1067) om skatt på kemikalier i viss elektronik, vilket nu får negativa konsekvenser för alla de som privatimporterar elektronik som berörs av skatten ifråga.

Konsumenten är importör

Vid direkt försäljning från en säljare i tredjeland till en svensk konsument är konsumenten skattskyldig för skatten på kemikalier i kläder och skor.

Som framgår ovan kan det i många fall saknas tillräcklig information i den CN22- respektive CN23-deklaration som avsändande land har satt på postförsändelsen för att räkna fram rätt underlag till kemikalieskatten. Därtill finns det inte heller en skyldighet enligt Kompletteringsförordningen att nettovikten ska anges exklusive emballagets vikt; det är bara bruttovikten som är obligatorisk. Detta innebär när PostNord utses som direkt ombud av importören – i många fall alltså en konsument – att denne samtidigt måste kunna förse PostNord med korrekta uppgifter för beskattningsunderlaget till kemikalieskatten. I dessa fall måste en standarddeklaration upprättas vilket, som framgår ovan, Tullverket de facto lagligen inte kan begära av importören i dessa fall.

För det fall standarddeklaration upprättas trots att det inte finns ett krav på detta föreligger en klar risk för att importören inte kommer att kunna ange korrekt underlag utan att ha öppnat paketet, till exempel när enbart bruttovikten angivits, när

nettovikten bara angetts för en av flera varor eller när beskrivningen är för generell. Observera att PostNord inte har några möjligheter att kontrollera att angivet underlag är korrekt. PostNord har varken någon önskan eller laglig möjlighet att öppna en försändelse. Det är bara Tullverket – när särskilda omständigheter föreligger – som har den möjligheten.

Den ökade interaktionen med importören innebär förhöjda kostnader för PostNord vad gäller exempelvis administration och för att hantera en större belastning på kundservice.

Utredningen anser att det finns incitament för en säljare från tredjeland att ge konsumenten eller transportören information om varornas kemikalieinnehåll. PostNord menar att det inte är säkerställt att Sverige kommer att betraktas som en tillräckligt betydande marknad för att detta ska bli fallet. Det finns i alla fall en klar risk att det kommer att ta lång tid innan säljare från tredjeland har kunskap om kemikalieskatten i Sverige samt processer på plats för att ta fram denna information från ett rent svenskt ändamål.

Detta innebär att konsumenten i Sverige kommer att belastas med full kemikalieskatt vid införtullningen utan möjlighet till avdrag även om inköpta kläder och skor i realiteten inte innehåller några skadliga ämnen. Det kan i sammanhanget påpekas att de ekonomiska incitamenten att välja miljövänligare kläder i praktiken riskerar att bli av tämligen blygsam betydelse, om ovanstående scenario infinner sig.

Om informationen kommer vid ett senare läge kommer begäran om omprövning att behöva göras hos Tullverket. Detta innebär ökad administration hos Tullverket och hos den enskilde konsumenten.

PostNord ser en risk i att när importören får frågor om underlag för beskattning av kemikalieskatten att denna inte kommer att kunna lämna de uppgifter som krävs för att åsättas korrekt beskattning. Valet för importören blir då att beskattas på det underlag som finns i CN22 alternativt CN23 vilket med största sannolikhet kommer att innebära en felaktig och högre beskattning. Om importören inte kan lämna korrekt underlag och därmed åsamkas högre beskattning finns en stor risk att importören väljer att inte ta emot varan. Detta kommer leda till återexport till avsändande land och högre kostnader för PostNord och ökad miljöbelastning.

Övriga effekter

Genom ett avtal mellan PostNord och e-handelsplattformen Wish skapades en lösning varigenom moms i normalfallet tas ut redan vid köptillfället när man som svensk konsument handlar genom denna e-handelsplattform. Avtalet stipulerar dessutom att nödvändig information för att kunna genomföra en momsdeklaration samtidigt överförs elektroniskt till PostNord vilket gör att när försändelserna anländer till Sverige kan en momsdeklaration automatiskt utföras, en kontroll att momsen är inbetald genomförs, och försändelsen direkt kan levereras till konsumenten utan att extra avgifter behöver betalas och utan onödiga dröjsmål.

Den här lösningen är mycket uppskattad och PostNord levererar varje dag tusentals försändelser till konsumenter i Sverige som har handlat hos Wish. Vår lösning är även möjlig att implementera för andra e-handlare runt om i världen. Den genererar momsintäkter till Sverige, gör att konsumenter i Sverige får tillgång till prisvärda produkter och bidrar därför till både till konsumentnytta och till bättre konkurrens.

Denna automatiserade process bygger på en förenklad förtullning enligt den

reducerade datamängden som tillåts för dessa försändelser, något som inte längre kommer att vara möjligt om förslagen i betänkandet träder ikraft.

Skulle förslagen i betänkandet bli verklighet kommer inte längre detta förenklade momsdeklarationsförfarande vara möjligt och svenska konsumenter kommer således inte längre att kunna handla från Wish genom detta förenklade förfarande.

PostNord ser en risk till förändrade handelsmönster som leder till att ingen kemikalieskatt tas ut alls när varor som köpts av privatpersoner från tredjeland införs i andra EU-länder och därefter transporteras till köparen i Sverige.

Internationella åtaganden

Enligt den reviderade Kyoto-konventionen² som Sverige anslöt sig till den 2 april 2004 har Sverige åtagit sig att verka för att postala försändelser ska tullklareras så snabbt som möjligt ("as rapidly as possible"). Om förslagen i betänkandet går igenom kommer tullhanteringen av postala försändelser att utsättas för såväl betydande förseningar som fördyringar. Enligt PostNords bedömning finns en klar risk att Sverige kommer att bryta mot det internationella avtal som regeringen har utlovat att följa ("undertakes faithfully to perform and carry out all stipulation therein contained").

Sida 6/7

2020.10.02

PostNord avstyrker

Sett utifrån de konsekvenser som förslagen får på den internationella handeln och ökade administrativa pålagor, kostnader, ledtider och liknande drar PostNord slutsatsen att nackdelarna överväger fördelarna.

PostNord ansluter sig därmed till det särskilda yttrandet i betänkandet och instämmer i att utredningens förslag på skatt inte bör införas.

Förslag på undantag

I kommittédirektivet framgår att förslagen bör vara kostnadseffektiva och administrativt enkla. Med hänsyn taget till vad som anförts ovan kan det konstateras att förslagen varken är kostnadseffektiva eller administrativt enkla. Som tidigare konstaterats är den miljöstyrande effekten för privatimport av marginell betydelse.

Skulle ett undantag som träffar privatimport införas skulle en mycket stor del av de ökade kostnaderna och administrativa komplexiteten kunna undvikas, utan att någon miljövinst av betydelse går om intet. Skulle exempelvis ett undantag införas för försändelser med ett deklarerat varuvärde på 1 700 kronor eller under införas, det vill säga försändelser med ringa värde, skulle avtalet med Wish kunna fortsätta och den absoluta merparten av privatimporten kunna fortsätta bedrivas på samma sätt som idag.

Om regeringen väljer att gå vidare med förslagen föreslår PostNord att försändelser med ett deklarerat värde under 1 700 kronor ska undantas kravet på beskattning av kemikalier i skor och textilier där import sker för eget bruk.

Sammanfattningsvis

Skatten ska enligt utredningsdirektivet "vara kostnadseffektiv, teknikneutral och administrativt enkel. Särskild hänsyn bör tas till företagens administrativa börda och kostnader.

² Internationell konvention om förenkling och harmonisering av tullförfaranden, Annex J kapitel 2

Det föreslagna förfarandet innebär ökade administrativa kostnader hos PostNord i form av behov av att anställa ytterligare 150-200 personer, vidareutveckling av it-system, ökade lagerkostnader, förlängd leveranstid av postförsändelse, ökade samtal till kundservice samt ökad returhantering. Detta leder i sin tur till högre deklarationsavgifter för importören från nuvarande 125 kronor, ett belopp som troligen kan behöva höjas kraftigt, mycket troligt till uppemot 200 kronor. Därtill ser PostNord en risk i ökade terminalavgifter när kraven på mer detaljerade CN22- och CN23-deklarationer från avsändande land ökar på grund av kemikalieskatten i Sverige.

Vad gäller den typ av privatimport som PostNord hanterar kan det även konstateras att förslagen i betänkandet kommer att ge ytterst begränsade miljöstyrande effekter.

PostNord menar vidare att förslagen i betänkandet riskerar att bryta mot internationella förpliktelser som Sverige har åtagit sig.

PostNord avstyrker därför att förslagen i betänkandet införs. Om en kemikalieskatt på kläder ska införas, förordar PostNord att ett undantag införs för privatimport för försändelser med ringa värde, det vill säga med ett deklarerat varuvärde på 1 700 kronor eller lägre.

Solna, dag som ovan

Emma Riblom
Kommunikationschef PostNord Sverige AB